

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-654-01-165
Дата:	14 / 10 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

1620
Офел

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Димитър Димитров
Тимо Попов
Александър Гелетев
Стефан Петров
Стефан Николов
Анна Бодикова
Димитър Киреков
Анастас Славов
Ваняна Шанев

Павел Павлов
Илья Ильичев
Свирид Григорьев

Александр Сергеев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г., бр. 36 и 52 от 2008 г., бр. 6, 82 и 93 от 2009 г., бр. 41, 87 и 88 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53, 54, 77 и 102 от 2012 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 101 от 2015 г., бр. 58 от 2016 г., бр. 12, 58 и 85 от 2017 г., бр. 98 и 103 от 2018 г., бр. 1 и 81 от 2019 г., бр. 18 от 2021 г., бр. 20 и 102 от 2022 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 41 от 2024 г. и бр. 78 от 2025 г., бр. 55 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 14, ал. 1 се създава изречение второ: „Инструкцията се публикува на интернет страниците на Министерството на околната среда и водите и на Министерството на здравеопазването и се прилага при определяне на местоположението на пунктовете по чл. 20 за установяване влиянието на моторните превозни средства върху качеството на атмосферния въздух.“

§ 2. В чл. 20 се създават ал. 6-9:

„(6) Пунктовете от националната система по ал. 1 се разполагат така, че да осигуряват данни за местата в районите и агломерациите с най-високи концентрации на вредни вещества (замърсители), на които населението е изложено за период, съответстващ на периода на осредняване на съответната норма, както и данни за нивата, представителни за експозицията на населението като цяло.

(7) Изпълнителната агенция по околна среда публикува на интернет страницата си обосновка за местоположението на всеки пункт по ал. 6, съдържаща неговата класификация и представителност, разгледаните алтернативи и данните, обосноваващи избора, съгласно наредбите по чл. 6, ал. 1 и чл. 21, ал. 2. Обосновката се актуализира при промяна на посочените обстоятелства.

(8) Броят, видът и местоположението на пунктовете се определят със заповед на министъра на околната среда и водите след обществено обсъждане и се преразглеждат

най-малко веднъж на пет години въз основа на измервания, моделиране и данните по ал. 7. Проектът на заповедта и обосновките се публикуват на интернет страниците на министерството и агенцията за становища и предложения в срок не по-кратък от 30 дни. Преди издаването на заповедта се публикува справка за постъпилите предложения заедно с мотивите за тях.

(9) Пункт с регистрирано превишаване на норма по чл. 6 през последните три календарни години се закрива или премества само след публикуване на обосновка и обществено обсъждане по реда на ал. 8. Пункт, използван за оценка на изпълнението на програма по чл. 27, се запазва до постигане на съответствие с нормите, за чието превишаване е приета програмата.“

§ 3. В чл. 23 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ: „Обосновките по чл. 20, ал. 7 са публично достъпни без заплащане.“

2. В ал. 4 се създава т. 3:

„3. данни от индикативни измервания, извършени чрез местните системи по чл. 20, ал. 2, от научни организации или от други лица, включително чрез сензорни системи, които отговарят на изискванията за качество на данните и за методите за индикативни измервания, установени с наредбите по чл. 6, ал. 1 и чл. 21, ал. 2.“

3. Създава се ал. 8:

„(8) Когато измерванията по ал. 5 или данните по ал. 4, т. 3 показват превишаване на норма по чл. 6 на място без представителен пункт от националната система, Изпълнителната агенция по околна среда в шестмесечен срок от получаването им извършва проверка по референтен или доказано еквивалентен метод и при потвърждаване на превишаването включва мястото в преразглеждането по чл. 20, ал. 8.“

§ 4. В чл. 34и, ал. 12 се изменя така:

„(12) На лице, което извършва дейностите по чл. 17б, ал. 2 без документ за правоспособност, се налага имуществена санкция в размер до 7670 евро в зависимост от тежестта на нарушението и имущественото състояние на нарушителя.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. В срок до 12 месеца от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите издава заповедта по чл. 20, ал. 8 в съответствие с изискванията на чл. 20, ал. 6, а Изпълнителната агенция по околна среда публикува обосновките по чл. 20, ал. 7 за всички действащи пунктове.

ВНОСИТЕЛИ:

Огасено Огасенов
Тимо Попов
Александър Сидишев
Емил Кендров
Стефана Николова
Анна Бодакова

Симон Киреков

Анастас Савин

Михаил Уланов

Роберт Гондов

Юлия Иванова

Светлана Ивановна

Александр Сидоров

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух

Предложеният законопроект е насочен към повишаване на представителността, прозрачността и публичната проверимост на националната система за наблюдение на качеството на атмосферния въздух. Достоверната информация за действителното излагане на населението на замърсители е необходима предпоставка както за правилното планиране на мерките за подобряване качеството на въздуха, така и за обективната оценка на тяхното изпълнение.

Предвижда се инструкцията за определяне на местоположението на пунктовете, чрез които се установява влиянието на моторните превозни средства върху качеството на атмосферния въздух, да бъде публично достъпна и да се прилага при избора на съответните пунктове. Публичността на инструкцията ще позволи проверка на използваните критерии и ще ограничи риска данните за замърсяването от транспорта да не отразяват действителното излагане на населението.

Със законопроекта се въвеждат изрични изисквания пунктовете от националната система да осигуряват данни както за местата с най-високи концентрации на замърсители, така и за нивата, представителни за експозицията на населението като цяло. За местоположението на всеки пункт ще се публикува обосновка, съдържаща неговата класификация и представителност, разгледаните алтернативи и данните, обосноваващи избора. Предвижда се мрежата да се преразглежда най-малко веднъж на пет години след обществено обсъждане, което ще позволи да бъдат отчетени промените в източниците на замърсяване, трафика и заселването.

Особени гаранции се предвиждат при закриването и преместването на пунктове, в които през последните три календарни години е регистрирано превишаване на норма за качество на атмосферния въздух. Запазването на пунктовете, използвани за оценка на изпълнението на програмите по чл. 27, до постигане на съответствие със съответните норми ще осигури съпоставимост на резултатите и ще ограничи възможността промяната в наблюдението да създаде привидно подобрене на качеството на въздуха.

Разширява се информационната основа за проверка на документираните сигнали за замърсяване чрез използване на индикативни измервания от местните системи, научни организации и други лица, включително чрез сензорни системи. Допустимостта на тези данни се обвързва с нормативните изисквания за качество и приложените методи. При данни за превишаване на място без представителен пункт Изпълнителната агенция по околна среда ще извършва проверка по референтен или доказано еквивалентен метод в шестмесечен срок и при потвърждаване ще включва мястото в преразглеждането на националната мрежа.

В административно наказателната част фиксираният размер на имуществената санкция за извършване на дейности без документ за правоспособност се заменя с максимален размер. Това позволява санкцията да бъде индивидуализирана съобразно тежестта на нарушението и имущественото състояние на нарушителя, като се запазва нейното възпиращо действие.

Предвиден е дванадесетмесечен срок за привеждане на действащата мрежа от пунктове в съответствие с новите изисквания и за публикуване на обосновките за местоположението им. Срокът осигурява необходимото време за преглед на мрежата и подготовка на документацията, като гарантира прилагането на изискванията и спрямо действащите пунктове.

ВНОСИТЕЛИ:

Васил Василев
Тимо Попов
Александър Сидерков
Зорислав Кочев
Стефан Николов
Анна Бозакочева
Зимидер Кандилов
Ванос Савев
Михаил Иванков
Тавел Попов
Матя Иванова
Стефан Вурифов
Александър Сидерков

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ЧИСТОТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ**

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Основание за законодателната инициатива е необходимостта от законови гаранции за представителността, прозрачността и публичната проверимост на националната система за наблюдение на качеството на атмосферния въздух, както и от своевременна институционална реакция при надеждни данни за превишаване на установените норми. Необходимо е и осигуряване на съразмерност и индивидуализация на административните санкции.
Заинтересовани групи	Заинтересовани са населението в районите и агломерациите, общините, Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Изпълнителната агенция по околна среда, регионалните инспекции по околната среда и водите, научните организации, гражданските организации и лицата, осъществяващи дейности, подлежащи на контрол по закона.
Анализ на разходи и ползи	Не се очакват допълнителни административни разходи.

Елементи на оценката	Аргументация
Административна тежест и структурни промени	С приемането на законопроекта не се предвижда сливане или закриване на административни структури.
Въздействие върху нормативната база	Необходимо е да бъдат прегледани и при необходимост приведени в съответствие наредбите по чл. 6, ал. 1 и чл. 21, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. Заповедта за определяне на броя, вида и местоположението на пунктовете следва да бъде издадена в съответствие с новите изисквания в срока, определен в преходните и заключителните разпоредби.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

ВНОСИТЕЛИ:

Васил Василев
 Тери Попов
 Александър Сеидов
 Емил Петров
 Силва Николова
 Анна Богданова
 Димитър Кайренов
 Жане Сявев
 Момчил Цветков
 Павел Попов

5 1 4
Лия Иванова
Светлана Григорьевна

Александр Семенов